

Balearitzar

“A Zaplana, doncs, no li ha funcionat l’invent. I li funcionarà encara menys si el seu projecte de valencianitzar les Balears és substituït per un altre: balearitzar el País Valencià, o siga preparar ja des d’ara les bases d’un pacte capaç de sumar, l’any 2003, més forces, més votants i més diputats que no el Partit Popular. No és tan difícil.”

Haurem d’acceptar que aquesta primera part de l’estiu, amb la calor que ha fet abans dels trons, resulta especialment propícia per a parlar de política i d’altres temes adjacents. Almenys per les moltes novetats que d’una o altra *pòlis*, de Pequín a Teheran, d’Estrasburg a Melilla, ens porten els informatius visuals o escrits. Pareix que el món, aquest mes de juliol, es belluga una mica més que de costum: a Pequín prohibeixen una immensa secta gimnástico-retrograda, a Teheran els estudiants ixen al carrer per dir que llei alcorànica sí però no tanta, a Estrasburg els nous diputats estrenen presidenta catòlica i palau sumptuós i laberíntic, i a Melilla un alcalde –musulmà: li ho faran pagar– col·loca en llocs estratègics sinistres individus de la banda de Gil y Gil. El món, decididament, comença a mostrar signes de canvis, canvis no se sap cap a on: fins i tot a les Illes Balears, on tothom estava d’acord a pensar que res no podia canviar pels segles dels segles, i menys, com és ací el cas, canviar cap a alguna cosa nova que sí que saben quina és, o que sembla que ho saben.

Fins ara mateix, fins fa ben poques setmanes, la idea del canvi balear era l’implacable camí cap al zaplanisme triomfant, de Cartagena a Benidorm, de Benidorm a València, de València a Mallorca, i d’ací, tots a una veu, cap a una gran cadena de parcs temàtics, construcció, especulació, revalorització (revalorització mítica de terrenys), Julio Iglesias, Espanya, i després, si de cas, triar entre el govern de la Moncloa i algun *holding* de societats, anònimes o no, del cèlebre arc mediterrani. L’arc mediterrani, il·lusòria invenció –excepte per als beneficiaris– en què han caigut sociòlegs imprudents, ideòlegs nacionals i alguns altres col·legues passablement indocumentats, començava a ser una cosa que prenia cos amb el triangle Múrcia-València-Palma, triangle no de les Bermudes però sí de la succió i desaparició d’alguns poc sòlids vehicles que havíem fabricat per al futur, potser vehicles en projecte, que els qui ens hem dit sempre nacionalistes i d’esquerra volíem fer volar amb més insistència moral que consistència política. El triangle, doncs, es fabricava metòdicament en tres fases: primera, i ben avançada, murcianitzar el País Valencià; segona, en estat inicial, valencianitzar les

Illes; i tercera, en projecte, coronar rei de l’invent el senyor Eduardo Zaplana. De passada, el nacionalisme més o menys indígena, polític i cultural, quedaria en estat de residu o de folklore regional, Jordi Pujol seria reduït a un racó peninsular des d’on molestaria ben poc València, Palma o Madrid, i qui sap si a Mallorca incorporarien el nou projecte històric –Zaplana sí, TV3 no, *Las Provincias* sí, Acció Cultural i Obra Cultural no, castellà sí, català no, urbanitzacions sí, ecologia no– als futurs programes del Partit Popular.

Però s’ha produït un obstacle inesperat, un lleuger inflament de nassos electorals, una petita catàstrofe gens anunciada. I és que a Mallorca, a Menorca i a Eivissa i a Formentera, i no sé si en alguna illa més, ha augmentat sensiblement la proporció de votants que han dit que no, que aquesta història no era el seu projecte per al futur immediat o remot, i que no, senyor Matas-Zaplana. Amb uns socialistes del PSIB que sembla que –a diferència dels valencians– han decidit de posar primer el país i després el partit, amb unes forces nacionalistes que per fi sí que resulten l’opció decisiva, amb dolors de part, amb un nacionalisme de centre o centre-dreta que rebutja temptacions funestes, i en fi, amb tot això que vostès saben i han llegit. A Zaplana, doncs, no li ha funcionat l’invent. I li funcionarà encara menys si el seu projecte de valencianitzar les Balears és substituït per un altre: balearitzar el País Valencià, o siga preparar ja des d’ara les bases d’un pacte capaç de sumar, l’any 2003, més forces, més votants i més diputats que no el Partit Popular. No és tan difícil. Només cal, per aquest ordre d’importància: a) que el PSPV-PSOE, si és que es decideix a ser encara una mica PS del PV, deixi de pensar i d’actuar en temes d’església romana, d’heretges i de sectes, i deixi de pensar que el nacionalisme polític valencià és un enemic que hauria de ser destruït, menyspreat i infamat; b) que el nacionalisme polític valencià, és a dir el Bloc, s’ocupe sobretot de créixer i de fer-se atractiu, i deixi de pensar que el seu enemic són els socialistes; c) que, si hi ha un sector d’Unió Valenciana que pot fer el paper d’Unió Mallorquina, comence a prendre ja les decisions oportunes. No és poca cosa, diran vostès. No és impossible, diré jo. Només cal balearitzar-se una miqueta, si pot ser. O resignar-se a la monarquia regional, amb capital a Terra Mítica.